

**LET LITOSTROJSKE
GODBE NA PIHALA**

POKROVITELJ PRAZNOVANJA: SKUPŠČINA MESTA LJUBLJANE

Ob vsakem jubileju, tako tudi ob praznovanju 25. obletnice litostrojske godbe na pihala, se nam nudi priložnost, da se ozremo v pretekle dni. Če sežemo nazaj v leta pred drugo svetovno vojno, lahko s ponosom ugotovimo, da so člani naše komunistične partije z enakim žarom, kot so se borili proti pritisku takratnih oblasti nad delovnim ljudstvom, tudi z velikimi naporji in mnogo delovne vneme ustanavljali kulturno prosvetna društva Svobode, kjer so prek kulturnih izročil našega ljudstva krepili čut delavstva za pravičnost in za boj proti krivicam. Prav delavske godbe so bile poleg delavskih prosvetnih društev tisto gibalno in tisti medij splošne kulture, ki so po eni strani, pomenile kulturno sprostitev tistih, ki so se vključevali v njene tokove, po drugi strani pa so bile dokaz sposobnosti delavcev, da se lahko po kulturni plati enačijo s takratnimi meščanskimi sloji. Tudi v povojnem obdobju so godbe na pihala s svojim razgibanim delovanjem igrale v kulturnem življenju eno pomembnih vlog pri kulturnem osveščanju naših delovnih ljudi. Na področju mesta Ljubljane je delovalo in še deluje vrsta godb na pihala, od katerih litostrojska godba na pihala zavzema pomembno mesto in igra vidno vlogo. S svojimi naslopi ne razveseljuje in dviguje glasbene kulture samo Litostrojčanom, ampak tudi prebivalcem ožje in širše domovine, saj ta prizadevni orkester že leta nastopa na raznih prireditvah in proslavah. Razvoj množične kulture izraža polno zavzetost in pripravljenost samoupravnih interesnih skupnosti za vsestransko pomoč pri kulturnem razvoju našega delavca. Vsi se moramo truditi za to, da se naši delavni ljudje zavedajo, da je ta kultura njihova, da je del njih samih ter da je udejstvovanje v raznih kulturnih društvih ena od bistvenih oblik neposrednega kulturnega izražanja delavca kot pomembnega ustvarjalca naše samoupravne socialistične družbe.

Vsem članom pihalne godbe Litostroja naj ob njihovem srebrnem jubileju - 25. obletnici delovanja voščim kar največ delovnih in umetniških uspehov, prav tako pa jim želim, da bi bili v svojem umetniškem poslanstvu, ki ga že dolga leta med našimi delovnimi ljudmi tako nesebično in vztrajno opravljajo, še naprej tako uspešni kot doslej.

Dipl. ing. ANTON KOVIČ predsednik skupščine
mesta Ljubljane

**Predsednik skupščine mesta Ljubljane
Dipl. ing. Anton Kovič**

Kultura postaja sestavni del življenja slehernega delavca.

Znano je, da je bila kultura, ki so jo delavci ustvarjali v kulturno umetniških društvih pomemben element pri krepitevi njihove razredne zavesti, ki je svoj vzor dobila v socialistični revoluciji. Posebno vlogo pri tem so imeli sindikati. To tradicijo pa sindikat mora nadaljevati, tako, da bo v naši samoupravni socialistični skupnosti amaterska dejavnost sredstvo krepitve in razvijanja socialistične družbene zavesti delavca, kajli napredek kulturno umetniškega ustvarjanja predstavlja pot dvigania splošnega kulturne ravni delavca, to pa je pomembno, lahko bi rekli važno komponento v proizvodnem delu in samoupravljanju.

8. kongres ZSS je sprejel sklep, da se v vseh osnovnih organizacijah sindikata pospeši oziroma omogoči slehernemu delavcu kulturno stvaritev. Zato bo potrebno, da želje po kulturnem življenju uveljavimo s samoupravnimi akti. TOZD in osnovne organizacije sindikata je potrebno vzpodbuditi, da bi posvetile večjo pozornost splošni razgledanosti delavcev, prisluhnile delavčevim kulturnim potrebam ter z organizacijskimi ukrepi posegle tja, kjer je družbena skrb manj prisotna.

V Litostroju je kulturno ustvarjanje dokaj razgibano, vendar kljub temu lahko ugotavljamo, da je pred nami še dovolj dela.

Ne moremo pa biti zadovoljni, da o teh ljudeh pišemo le ob pomembnih dogodkih ter jim obljublamo vsestransko pomoč. To mora postati vsakdanja praksa in predpogoj, da se oglasijo še vsi tisti skriti talenti, ki živijo med nami.

MIRO PEČEK predsednik sindikalne konference Litostroj

Predsednik sindikalne konference Litostroj
Miro Peček

Pihalna godba Litostroja, deluje in širi glasbeno kulturo tako med Litostrojčani, kot med občani Šiške ter ostalimi Ljubljanci že petindvajset let. Srebrni jubilej, ki ga praznuje ta godba je prav gotovo vreden vse naše pozornosti, saj pomeni pihalna godba Litostroja, ali prvotno mladinska godba Litostroj, kakor se je izoblikovala iz svojih prvih začetkov, za lovarno, v kateri so delali in delajo naši člani, pa tudi za širši teren Litostroja in Šiške, kjer so se prav tako vključevali v njegovo splošno

kulturno prizadevanje in udejstvovanje, del kulturne tradicije tega področja. Zmaga v našem osvobodilnem boju in nanjo navezana družbena revolucija, sta našim delavcem omogočila, da tudi svoje kulturno udejstvovanje in ne le delo svojih rok ~ vključijo v splošno narodno kulturno snovanje. To smo v 25 letih svojega dela na glasbenem področju prav dobro občutili, saj nismo bili samo klub ali društvo zanesenjakov, ki bi se amatersko izživljali brez podpore družbe, kakor je to bilo nekoč, ko so naši delavci ustanavljali iz razredne zavesti in v boju s svojimi zatiralci svoje delavske, rudarske in podobne godbe ali ansamble, temveč smo bili že od vsega začetka deležni podpore vseh družbenih dejavnikov. Ob tej priložnosti naj navedemo vsaj v kratkih obrisih dosednji razvoj naše godbe in opozorimo pri tem na vse tiste uspehe, ki jih nismo dosegli le zase, temveč predvsem za delovno skupnost, katere člani smo kakor tudi za ves teren naše občine, v kateri živimo in delamo, in navsezadnje ~ vsaj z nekaj drobci ~ prispevali tudi k razvoju naše glasbene kulture sploh, še posebej pa glasbene kulture med našimi delavci.

V dobi intenzivnega razvijanja kulturne dejavnosti v letih 1949 in 1950 je bil med najbolj aktivnimi takratni krajevni sindikalni svet Ljubljana, ki je dal pobudo tudi za ustanovitve litostrojske pihalne godbe. Ta svet je tedaj navezal stike z upravnim odborom sindikata v Litostroju, ki mu je predsedoval tov. Jože Merjasec. Za idejo so se navdušili še Jože Curk in Franc Kranjc, oba člana upravnega odbora sindikata, ter pravnik Janez Premrl. Potrebno je bilo poiskati le še vodje in učitelja godbenikov, dobiti prostor za praktični in teoretični pouk, kupiti notni material in si pridobiti, seve, kar največ godbenikov, kajti nekaj pihalnih instrumentov smo imeli že takoj na voljo. Za vodjo, oziroma dirigenta je bil izvoljen tedanji dirigent pihalne godbe Spodnja Šiška, tov. Leander Pegan.

Ta je kmalu ugotovil, da so bili vsi instrumenti, ki so jih imeli na voljo, že zelo izrabljeni, razen tega pa jih tudi ni bilo dovolj. Leanderu Peganu gre zahvala, da so godbeniki dobili še preostale potrebne instrumente. Prostor, ki je bil namenjen za pouk godbenikom, so našli v Zadržnem domu v Guncjih ~ žal le skromno sobo brez vrat, oken in poda, kjer so fantje neutrudno vadili dan za dnem. V teh poznih jesenskih dnevih leta 1949 so bili godbeniki skorajda samo iz vrst mladih dijakov IKŠ Litostroj. Februarja 1950 so godbi dodelili prostor v dvorani IKŠ v Guncjih. Tam je bila tudi prva skupna vaja celotne godbe.

1. maja 1950 je godba v zgodnjih jutranjih urah na proslavi zmage v Šentvidu in v litostrojskem naselju zaigrala nekaj koračnic.

Ob tej priložnosti je dobila tudi svoje ime „Mladinska godba Litostroj“. Od tedaj so začeli intenzivno vaditi tudi bolj zahtevne skladbe, kot npr. koncerte in druga dela resne glasbe. Dober glas o naši godbi se je kmalu razširil vsepovsod. Sodelovali so ob raznih kulturnih prireditvah v Ljubljani in zunaj nje. Če pa so hoteli napredovati, je bilo nujno potrebno nabaviti boljša glasbila, notni material in uniforme. Sindikalna podružnica v podjetju je s pomočjo litostrojske delovne skupnosti te probleme v dobršni meri rešila. Mladinska godba Litostroj je iz leta v leto vidno napredovala: prirejali so že samostojne koncerte na prostem in v dvoranah. Sodelovali so na raznih tekmovanjih godb v Sloveniji in zunaj nje. Dosegli so tudi prva mesta, za kar je prejela pohvale, diplome in plakete. Sodelovali na nekaterih večjih pomembnih prireditvah, kakor npr. ob obletnici bitke na Suljeski in na raznih republiških in občinskih obletnicah. Prav tako je večkrat nastopala s svojimi programi zunaj naših meja.

V teh dvajsetih letih so imeli tudi mnogo težav, predvsem zaradi nenehnega odhajanja naših godbenikov. Največ jih je odšlo iz objektivnih razlogov: ali so šli k vojakom ali se preselili, nekateri pa so prenehali igrati iz zdravstvenih razlogov itd. To se nam je ponavljalo iz leta v leto. Razredčene vrste godbenikov moramo vedno znova dopolnjevati, kar ni tako lahko, kajti povedati je treba, da za to zvrst glasbene dejavnosti zanimanje zmeraj bolj pojema. To je nedvomno škoda, kajti z aktivnim udejstvovanjem v naši godbi, dobijo njeni člani solidno glasbeno prakso, medtem ko se teoretično še posebej izpopolnjujejo v glasbeni šoli v Šiški. Tako nam kljub vsem omenjenim težavam vendarle uspeva obdržati kvaliteto in strokovno raven na tem področju glasbene dejavnosti.

LEANDER PEGAN je dirigent litostrojske godbe na pihala že od njenega nastanka. Na tem mestu že vsa leta nesebično in z veliko ljubeznijo do glasbe vzgaja in vodi naše glasbenike.

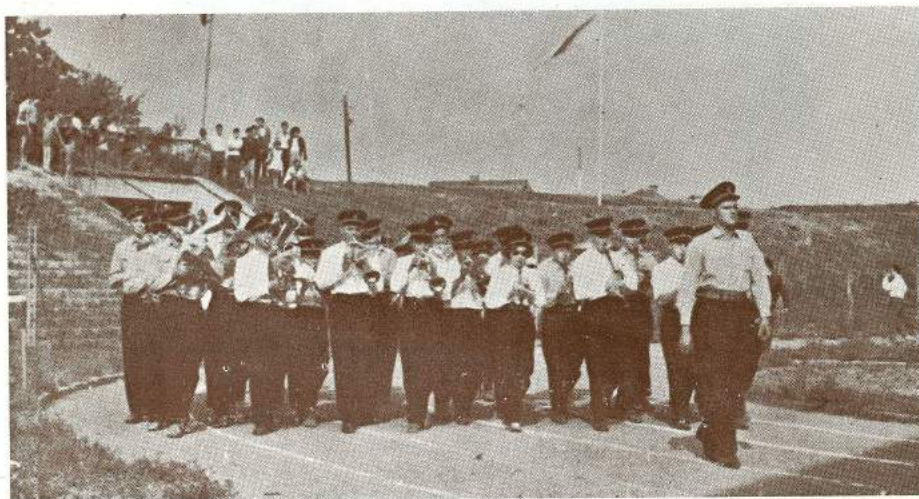
MLADINSKA GODBA LITOSTROJA 1953

Leander PEGAN, Andrej KAJFEŽ, Marjan PRUDIČ, Miha ŠRERJANC, Avgust SOTLER, Andrej ROVS, Matija RADELJ, Milan RADELJ, Mitja KAJFEŽ, Jože ROTT, Janez MRAMOR, Hinko MASTEN, Andrej LEVC, Lovro FARKOŠ, Jože ZORC, Hugo PORENTA, Janez SOTLER, Zvone ŠKRBEC, Ivan JERINA, Ivan PUGELJ, Ivan ŽUNEC, Marjan BUH, Franc MIHELIČ, Ludvik MRAMOR, Janez PUGELJ, Pinori, Janez TRATNIK, Anton HITI, Janez KRIŽMAN, Maks KRIČAJ, Leander PEGAN mlajši, Matija HUMER, Štefan RATAJC, Zdenko GRUDEN, Ivan ŠTIFTAR, Jože PROSEN, Anton FARTUNA, Jože TERŠAR, Vitor MACAJNA, Martin KUS, Jože REPNIK, Franjo DEBEVC, VELKAVRH, Anton GRINTAL, Jure GRINTAL, Vlado DOBNIKAR, Milan ŠKRBEC, Karel ŽNIDARŠIČ, Ciril PAVLIN, Viktor ELTRIN, Jože PAVŠIN.

Gostovanje godbe v Piranu leta 1959. S svojimi vižami so razveseljevali gledalce tradicionalnega krsta pomorščakov v mesecu septembru 1959 leta.

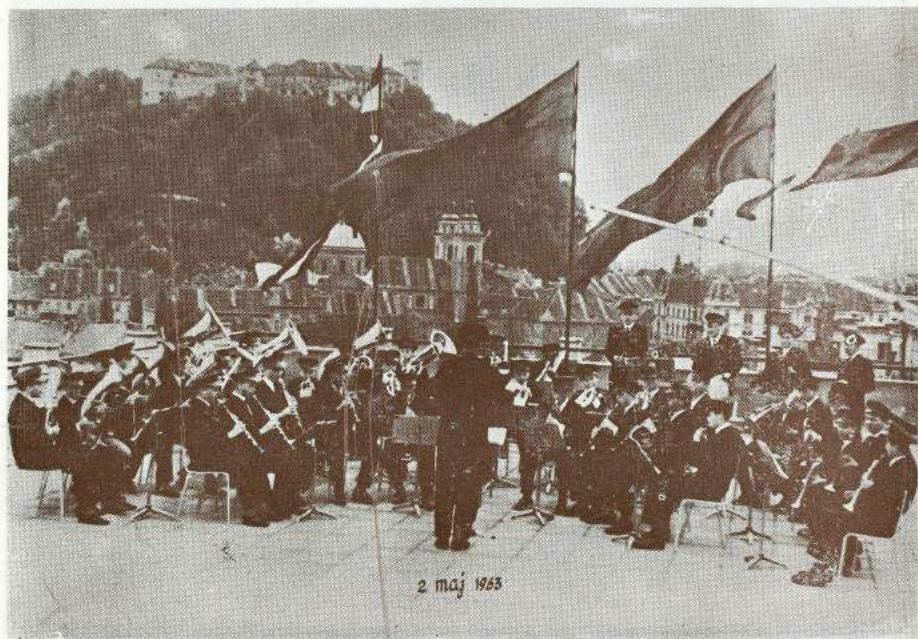
Iz vrst mladih godbenikov Litostroja je izšlo več kasneje odličnih in strokovno usposobljenih glasbenikov, ki so s svojim pedagoškim delom pripomogli k večjemu razmahu godb v Sloveniji. ADI ŠKORJANEC, je prevzel mesto dirigenta v Kočevju, IVAN JERINA je trenutno dirigent v Metliki, RUDI LOBOREC je bil dirigent mladinske godbe v Šiški, JOŽE TRŠAR je dirigent v Trebnjem, LEANDER PEGAN mlajši je dirigent pihalne godbe v Piranu.

Godbeniki so prizadevno in z veseljem sodelovali na vseh proslavah, obletnicah, ustanovitve podjetja ter ob večjih slavnostih v kolektivu.

Godbeniki so potrdili svoj sloves s številnimi nastopi na ljubljanskem radiu, in jih tako, spoznali poslušalci v naši ožji in širši domovini.

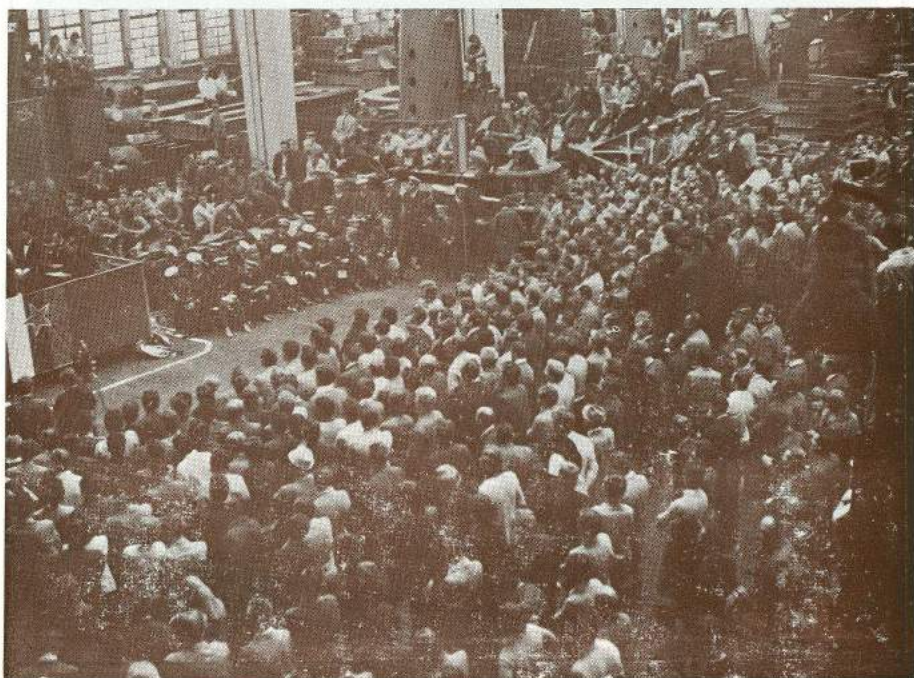

Najbolj dragoceno priznanje je prehodna zastavica, ki so jo prejeli v trajno last, na 15. praznovanju bitke na Sutjeski, kjer jih je z vidnim zadovoljstvom poslušal naš predsednik maršal TITO.

Skoraj, da ni bilo množičnega zbora delavcev, kjer jih nebi naši godbeniki s svojimi zvoki spodbujali k bolj sproščenemu razpoloženju.

Odličja in priznanja, ki jih je litostrojska godba na pihala dobila v svojem 25 letnem delovanju za prizadevno širjenje in uveljavljanje glasbene kulture.

Na vsakoletnem praznovanju in srečanju članov kolektiva ob obletnici kolektiva Litostroj so godbeniki z veselimi vižami razveseljevali prisotne.

Zdaj pa dajmo fantje „FORTISSIMO”

IZDAL:	SINDIKALNA ORGANIZACIJA LITOSTROJA OB 25 - LETNICI GODBE NA PIHALA
UREDNIŠKI ODBOR:	MILAN VIDMAR, MILAN SEME, MIHAEL ŽILAVEC, MAKS KRIČEJ, TONE ERMAN, JANEZ OPREŠNIK, JANEZ PRIJATELJ, JANEZ KOSTERCA
ODGOVORNI UREDNIK:	MILAN VIDMAR
FOTOGRAFIJE:	BETKA KOCJANČIČ, JAKA JERAŠA, JANI ŽLEBNIK
LIKOVNA OPREMA:	JANEZ KOSTERCA
NATISNILA:	TISKARNA LITOSTROJ 1975